

ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการประเมินประสิทธิภาพการสอน โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Problems and Guidelines to Improve the Teaching Effectiveness Evaluation Process using Students as Evaluators: Suranaree University of Technology

สมจิน เปียโคสูง
Somjin Phiakoksong

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการประเมินประสิทธิภาพการสอน ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญหนึ่งที่ใช้เพื่อบ่งชี้ถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนออกมาจากมิติของผู้เรียน ในปัจจุบันปัญหาด้านจำนวนนักศึกษาที่เข้าทำการประเมินการสอนลดน้อยลง ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล ที่นำมาใช้เพื่อการบ่งชี้ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษา 1) สภาพการณ์มีส่วนร่วมต่อกระบวนการ ประเมินการสอนของนักศึกษาและอาจารย์ 2) ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อปัญหาในการ เข้าใช้และทำการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน และ 3) ศึกษาแนวทางและจัดลำดับ ความสำคัญของแนวทางการปรับปรุง แก้ไข ที่ส่งผลให้กระบวนการประเมินการสอนโดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมินมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในบริบทของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาและอาจารย์ ประจำของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวนทั้งสิ้น 1,293 คน โดยการสุ่มลำดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามความคิดเห็นต่อกระบวนการประเมินการสอน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบ ความเป็นเอกพันธ์ของสัดส่วนด้วยการวิเคราะห์สถิติไค-สแควร์ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของประชากรกลุ่มเดียวเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด การสังเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญร่วมกันด้วยวิธีการนับของ โบดา และบ่งชี้ระดับความสอดคล้องกันของการจัดลำดับความสำคัญด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของ เคนเดล-ทาวน์ ซึ่งผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมการประเมินการสอน อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เคยได้รับ ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอน ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ ได้แก่ (1) บันทึกรายความแจ้งเปิดประเมิน การสอน (2) ประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ และ (3) E-mail มหาวิทยาลัย ส่วนนักศึกษาได้รับ

ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอน ผ่าน (1) ประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ และ (2) บริการส่งข้อความสั้น จากศูนย์บริการการศึกษา

2. สภาพปัญหาในปัจจุบันของกระบวนการประเมินการสอน นักศึกษาและอาจารย์ระบุประเด็นที่เป็นปัญหาในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ (1) การขาดสิ่งไว้ (รางวัล/กฎบังคับ) เพื่อกกระตุ้นให้เข้าทำการประเมินการสอน (2) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน แต่ลืมเข้าทำการประเมิน (3) จำนวนผู้สอนที่ต้องประเมินในแต่ละรายวิชามากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน (4) จำนวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียนมากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน (5) จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาในการประเมิน และระบุว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ (6) ช่วงเวลาในการเปิดให้ทำการประเมินการสอน ล่าช้าเกินไป ผู้สอนไม่สามารถปรับปรุงการสอนได้ทัน (7) รู้สึกเบื่อหน่าย/เสียเวลา เนื่องจากทำการประเมินแล้ว แต่อาจารย์ไม่มีการปรับปรุงการสอนที่ดีขึ้น (8) คำถามในแบบประเมิน ไม่ชัดเจน ยากต่อการทำความเข้าใจ จึงไม่สามารถประเมินได้โดยง่าย (9) การจัดการเรียนการสอนในบางวิชาไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาที่เปิดให้ทำการประเมินการสอน และ (10) ไม่มีเวลาในการเข้าทำการประเมินการสอน เนื่องจากต้องเรียนเต็มเวลา

3. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพของกระบวนการประเมินการสอนและลำดับความสำคัญ ผลการสังเคราะห์ลำดับความสำคัญจากอาจารย์และนักศึกษา เรียงลำดับจากสำคัญมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ (1) ควรจัดหาสิ่งไว้เพื่อส่งเสริมกิจกรรม อาทิ ของรางวัล/คะแนนพิเศษ เป็นต้น (2) มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ ตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ทั่วทุกอาคาร/จ้างนักศึกษาช่วยงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น (3) กำหนดประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อบังคับใช้ อาทิ ชอณการแสดงผลการเรียน/จำกัดการลงทะเบียน หากไม่ทำการประเมินการสอน เป็นต้น (4) นำผลการประเมินการสอนไปใช้ ในการพิจารณาความดีความชอบ/การขึ้นเงินเดือนของอาจารย์ผู้สอน/ต่อสัญญาจ้าง เป็นต้น (5) จัดหาห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์/สถานที่เฉพาะ ให้แก่นักศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินการสอน และ (6) ระวังการสอน/กำหนดหลักสูตรอบรมด้านการสอนแก่อาจารย์ที่มีผลการประเมินการสอนต่ำ ต้องได้รับการปรับปรุงก่อนการสอนครั้งต่อไป มีระดับความสอดคล้องกันของการจัดลำดับระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในระดับสูง ($\tau = 0.714$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ประเมินประสิทธิภาพการสอน แรงจูงใจในการมีส่วนร่วม การจัดลำดับกระบวนการส่งเสริม

Abstract

This research is an exploratory study which aims to enhance the effectiveness of the teaching evaluation process. It is an important instrument to express the quality of teaching and learning process that reflect from the learner's perspective. Currently, decreasing of the number of students who is evaluators affect to confidence of data which used to indicate teaching quality of teachers. This research aim: 1) To investigate participate situation of SUT students and teachers in the teaching effectiveness evaluation process, 2) To investigate the level of opinion of SUT students and teachers regarding

problems of usage the teaching effectiveness evaluation system, and 3) To study the guideline and ranking these guidelines according to the effect on improving the quality of the teaching effectiveness evaluation process. The 1,293 samples were obtained via the proportional stratified sampling method. The research instrument was employed the questionnaire. The data were analyzed through the descriptive statistics including; numbers, percentages, means and standard deviations. The inference statistics were analyzed as follows; the Chi-square was used to test of homogeneity of proportion. The one-sample t-test compare with threshold value was used to test of mean differences. Guidelines ranking was aggregated through the Borda count method, and the Kendall-Tau correlation (τ) was used to indicate the significant level of ranking association. The research findings summarized as follows:

1. Participation in teaching evaluation activity: SUT teachers obtained information about the teaching evaluation activity via communication channels as follows: (1) A notice document to announce the opening of the teaching evaluation activity, (2) Advertising of the activity on the internet and websites, and (3) The SUT e-mail system. SUT students known about the teaching evaluation activity through: (1) Advertising on the internet and websites, and (2) Short Messaging Service (SMS) from the Center of Educational Service.

2. The situation and problems in the teaching evaluation process: SUT teachers and students indicated that the midterm week was the most appropriate time to start the teaching evaluation process, and the final of the teaching evaluation process was the first day of the new semester. To identify problems in the teaching evaluation process: SUT teachers and students identified 5 items were considered as high level problems, including: (1) Lacking of incentives such as rewards/rules, etc. that stimulate students to participate in teaching evaluate the process, (2) Perceiving information about teaching evaluation activity, however forgetful to fill the evaluation questionnaire, (3) A great number of instructors per a course affect to complete in evaluation of all instructors, (4) A greater number of registered courses affect to complete in evaluation of all courses, and (5) A lot of items in a questionnaire affect to time wasting to answer the questionnaire. There are 5 items were moderated level problems, including: (6) The initial day of activity was too late affect to the teacher could not improve their teaching in proper time, (7) Feeling bored and waste of time to evaluate, because there is not an enhancement of the teaching quality afterward evaluated, (8) The questionnaire items were ambiguous and difficult to make understanding, (9) studying time of some courses did not correspond with the teaching evaluation activity period, and (10) Have no a free time to complete an evaluation, because abundantly of learning schedule.

3. Guidelines to support the efficiency of the teaching evaluation process and aggregating of guidelines and ranking based on the importance of each issue, as follows: (1) Providing incentives to support the teaching evaluation activity such as rewards/extra-credits, etc., (2) Emphasizing to advertise

the teaching evaluation activity by setting up advertising boards in every building and hiring the part-time student to promote the activity, (3) Determining as the university policies, such as Hiding the course-grading or restricting the course registration in the next semester, etc. For any student who did not evaluate teaching process. (4) Utilizing teaching evaluation results to promote teacher to the new better position, providing new salary rates, considering to extend hiring contracts, etc. (5) Preparing the specific computer laboratory for student to evaluate teaching, and (6) Repealing teaching burden and providing a set of training courses for teacher who got the low level of the teaching effectiveness evaluation score, until their teaching quality were satisfaction improved. These aggregate rankings obtained a high rate of concordance ($\tau = 0.714$), with the statistically significant at level 0.05.

Keywords: Evaluation of teaching effectiveness, Motivation to participate, Ranking of supporting process

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐหนึ่งซึ่งมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ และให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่มีการผสมผสานทฤษฎีและการปฏิบัติ ในการผลิตบัณฑิตให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามปณิธานของมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้ได้มาซึ่งบัณฑิตที่มีคุณภาพที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้มีกระบวนการประเมินการประสิทธิผลการสอน โดยกำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินการสอน พ.ศ. 2536 (คณะกรรมการพัฒนาระบบงานส่งเสริมประสิทธิผลการสอน ฝ่ายวิชาการ, 2542)

แม้กระบวนการประเมินประสิทธิผลการสอนจะมีความสำคัญยิ่ง ปัจจุบันมีจำนวนนักศึกษาผู้เข้าทำการประเมินการสอนผ่านระบบประเมินการ

สอนออนไลน์ มีอัตราส่วนที่ลดน้อยลง จากปีการศึกษา 2554 ซึ่งมีนักศึกษาเข้าทำการประเมินการสอนโดยเฉลี่ยร้อยละ 75 ณ ปัจจุบันปีการศึกษา 2559 มีจำนวนนักศึกษาที่เข้าทำการประเมินการสอนโดยเฉลี่ยร้อยละ 30 ของนักศึกษาที่ต้องทำการประเมินในแต่ละชั้นเรียน (รายงานประเมินการศึกษาระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2559) ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ใช้เพื่อการอ้างอิงและบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ อีกทั้งยังส่งผลถึงแนวทางที่จักนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของข้อบังคับว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินการสอน พ.ศ. 2536 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีด้วยเหตุดังกล่าว การทำให้กระบวนการประเมินการสอนมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือ การเพิ่มปริมาณของนักศึกษาในการเข้าใช้งานระบบและมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินการสอน (Weng and et. al., 2014)

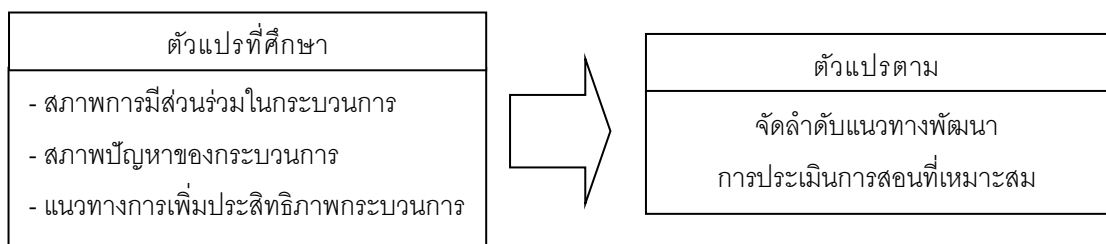
เพื่อให้ทราบถึงเหตุปัจจัยอันส่งผลต่อจำนวนนักศึกษาที่เข้าทำการประเมินลดลง และหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อลดปัญหาดังกล่าว

ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาสภาพปัญหาและหาแนวทางในการพัฒนากระบวนการประเมินการสอนโดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน ให้มีความเหมาะสมกับบริบทการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อันจะนำไปสู่การได้มาของข้อมูลที่ถูกต้อง เพียงตรง มีความน่าเชื่อถือ เพื่อการบ่งชี้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำข้อมูลจากผลการประเมินการสอนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ตามแนวนโยบายที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมต่อกระบวนการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาและคณาจารย์ที่มีต่อปัญหาในการใช้งานและทำการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการประเมินการสอน ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อการจัดให้เกิดการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งการประเมินการสอนโดยนักศึกษาเป็นผู้ทำการประเมินถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดังกล่าว

3. เพื่อศึกษาแนวทางและจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่ส่งผลให้กระบวนการประเมินการสอนโดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงสภาพการณ์ของปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อกระบวนการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน
2. ได้ทราบถึงลำดับความสำคัญและระดับของผลกระทบของปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อกระบวนการประเมินการสอน
3. ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการประเมินการสอนที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการประเมินการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. เป็นต้นแบบในการศึกษาและพัฒนากระบวนการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ให้แก่สถาบันการศึกษาอื่นๆ

2. การประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในรายวิชาต่างๆ โดยนักศึกษาเป็นผู้ทำการประเมินมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3. แบบประเมินการสอน หมายถึง แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนที่จัดทำขึ้นโดย

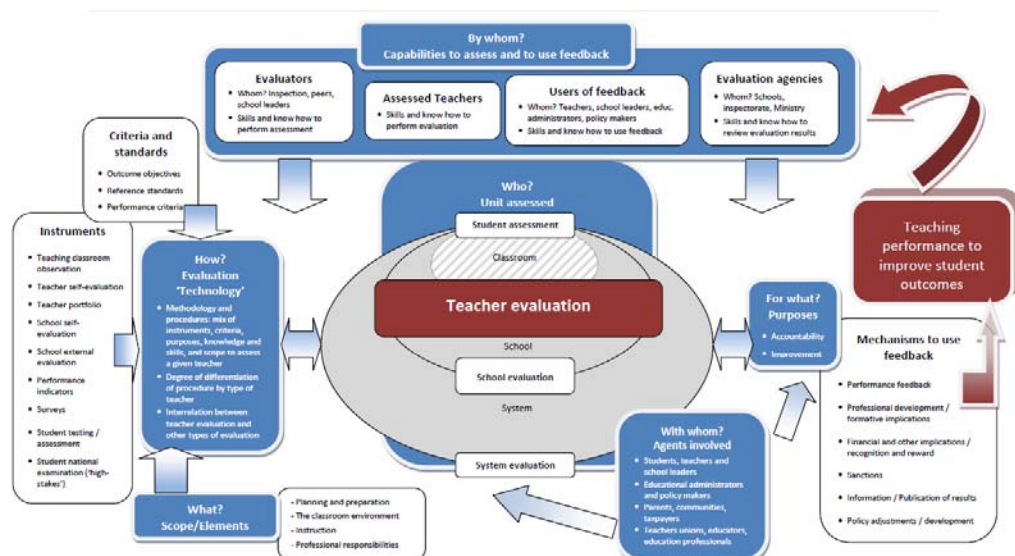
คณะทำงานพัฒนาแบบประเมินการสอน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

4. ระบบประเมินการสอนอาจารย์โดย
นักศึกษาเป็นผู้ประเมิน หมายถึง ระบบอิเล็กทรอนิกส์
ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวม ความคิดเห็น
เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของ
ผู้สอนจากนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
โดยเป็นส่วนหนึ่งของระบบทะเบียนนักศึกษา
ศูนย์บริการการศึกษา

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำการประเมินการ
สอน หมายถึง สิ่งสนับสนุนหรือสิ่งไร้ค่าต่างๆ ทั้งภายใน
หรือภายนอก อาทิ ของรางวัล กฎและข้อบังคับ
เทคโนโลยีสารสนเทศ การตระหนักถึงความสำคัญ
ของการประเมิน ผลกระทบหลังการประเมิน เป็นต้น
ซึ่งเป็นสิ่งไร้ค่าอันมีผลต่อการเข้าทำการประเมินการ
สอนและแสดงความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการเรียน
การสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
การประเมินการสอน (Teaching Evaluation)

การสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ช่วยใน
การยกระดับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
และสร้างความทัดเทียมทางคุณภาพของการศึกษา
มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในระดับต้นที่
ควรได้รับการตรวจสอบดูแล เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า
ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีทักษะวิชาชีพในระดับสูง มีแหล่ง
ทรัพยากรสนับสนุนที่ดี และเป็นสิ่งที่ช่วยผลักดันไปสู่
ประสิทธิภาพการทำงานที่สูงสุด ตามแนวนโยบายที่
กำหนดไว้ ในการประเมินผู้สอนนั้นมีปัจจัยสำคัญ
หลายประการเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยสิ่ง
สำคัญ 6 ประการ (OECD, 2009) ดังนี้ (1) สิ่งที่ถูก
ประเมิน (Unit Assessed: Who?) (2) สมรรถนะใน
การประเมิน และการใช้ผล การตอบกลับ
(Capabilities to assess and to use feedback: By
Whom?) (3) มิติที่จะทำการประเมิน (Aspects
assessed: What?) (4) เครื่องมือหรือวิทยาการใน
การประเมิน (Evaluation “technology”: How?) (5)
เป้าประสงค์ (Purposes: For what?) และ (6) กลุ่มผู้
ที่เกี่ยวข้อง (Agents involved: With whom?)

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการประเมินการสอนเพื่อพัฒนาผลผลิตของสถานศึกษา (OECD, 2009)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการ สอน

ในการพัฒนากระบวนการประเมินการสอน ได้ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการประเมินการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

สุดเขต แจ่มกระจ่าง และภาณุวัฒน์ สุริยฉัตร (ม.ป.ท) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยได้สรุปแนวทางในการพัฒนาการประเมินการสอนไว้สองด้าน ดังนี้ (1) ด้านแนวทางการพัฒนาระบบประเมินการสอน ซึ่งผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า ระบบประเมินการสอนในปัจจุบัน คือ นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินการสอน และเสนอแนะว่าควรมีการเพิ่มกลไกการประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและการปรับฐานะของงานประเมินให้กลายเป็นหน่วยงานอิสระ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการประเมินอย่างอิสระพร้อมทั้งจัดทำข้อมูลรายงานอันเป็นประโยชน์ให้แก่อาจารย์ผู้สอน และผู้บริหารของมหาวิทยาลัย และ (2) ด้านการพัฒนารูปแบบคำถามของแบบประเมิน ด้วยการประเมินการสอนมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือวัดคุณค่าการสอนของอาจารย์ อย่างไรก็ตามแบบประเมินที่มาจากส่วนกลางนั้นไม่สามารถครอบคลุมได้กับทุกสาขาวิชา ผู้วิจัยจึงได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการให้ค่าน้ำหนักคะแนนของข้อคำถามเป็นทางเลือกในการปรับแบบประเมินให้เข้ากับลักษณะธรรมชาติของวิชามากที่สุด อีกทั้งให้ข้อสังเกตว่า การออกแบบคำถามของแบบประเมินการสอนควรที่จะออกแบบโดยยึดความต้องการของนักศึกษาเป็นสำคัญมากกว่าความต้องการของอาจารย์ เนื่องจากแบบประเมินการสอนจะเป็นผลลัพธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของอาจารย์ รวมทั้งสิ่งที่นักศึกษาอาจมีความต้องการเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอน

ดาร์ลิง-แฮมมอนด์ (Darling-Hammond, 2012) ได้ทำการศึกษาการสร้างระบบที่สมบูรณ์เพื่อการประเมินและสนับสนุนประสิทธิภาพการสอน โดยระบุว่า มีเงื่อนไขที่จะทำให้ระบบ ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มีประสิทธิภาพอยู่ 7 ประการ ได้แก่ (1) การประเมินการสอนอาจารย์นั้นต้องตั้งอยู่บนมาตรฐานวิชาชีพ และควรจะมีควมล้ำลึกพอที่จะประเมินเพื่อป้องกันถึงความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนและพัฒนากการในการสอนของอาจารย์ใหม่และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ (2) การประเมินควรประกอบด้วยหลักฐานจากด้านต่างๆ ได้แก่ การปฏิบัติงานของผู้สอน การเรียนรู้ของผู้เรียน และการให้บริการวิชาการ (3) ผู้ประเมินควรมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือในการประเมินและได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับระบบการประเมิน และในกลุ่มผู้ประเมินนั้นควรจะต้องประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในศาสตร์ด้านการสอน (4) การประเมินควรประกอบด้วย การให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประโยชน์ และการเชื่อมโยงไปสู่การให้โอกาสในการพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพ (5) ระบบประเมินการสอนควรจะต้องให้เกิดคุณค่าและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของอาจารย์ (6) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนควรมีส่วนในการช่วยเหลือและให้คำแนะนำ สำหรับอาจารย์ใหม่และอาจารย์ที่ต้องการการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ และ (7) ควรมีพื้นที่หรือช่องทางสำหรับอาจารย์และผู้บริหารในการเข้าถึงกระบวนการประเมินการสอนทั้งหมด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ากระบวนการประเมินดังกล่าวเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ยุติธรรมและน่าเชื่อถือ

เบร์ค (Berk, 2012) ได้รวบรวม 20 กลวิธีในการสนับสนุนให้อัตราการตอบแบบประเมินการสอนเพิ่มขึ้น และศึกษาผลการใช้กลวิธีต่างๆ ร่วมกัน รายละเอียดกลวิธีและการรวบรวมกลวิธี มีดังนี้

(1) สถาบันหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการระบบประเมินการสอนควรเป็นอิสระจาก

คณะวิชา (2) กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะกิจเมื่อ
อัตราการเข้าทำประเมินการสอนสูงถึงเกณฑ์ที่
กำหนด (3) สร้างความมั่นใจว่าระบบประเมินการ
สอน สามารถเข้าถึงและใช้งานระบบได้ง่าย (4)
ติดตาม ตรวจสอบได้โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ และมี
กระบวนการบริหารจัดการในระดับชั้นเรียน (5) สร้าง
ความมั่นใจว่าการประเมินการสอนมีความเป็นอิสระ
และเป็นความลับ (6) สร้างและเตรียมคู่มือการใช้งาน
ระบบประเมินการสอน (7) บำรุงรักษาระบบให้มี
ความสะดวกรวดเร็วและเป็นระบบที่เป็นมิตรต่อ
ผู้ใช้งาน (8) ส่งประกาศเตือนไปยังนักศึกษาทุกคน
ก่อนการเปิดประเมินการสอน และส่งประกาศย้ำ
เตือนว่ามีการประเมินการสอนอยู่เป็นระยะ (9) วาง
แผนการรณรงค์เพื่อให้ข้อมูลแก่นักศึกษา เกี่ยวกับ
กระบวนการประเมินการสอนผ่านสื่อต่างๆ (10)
กำหนดสิ่งไรของรางวัลต่างๆ (11) ประกาศยกย่อง
และกำหนดรางวัลให้แก่อาจารย์หรือสำนักวิชาที่
สามารถสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าทำการประเมินการ
สอนได้ตามอัตราที่กำหนด (12) ส่งเสริมให้มีการ
บริจาคเงินสนับสนุนสำหรับทุกๆ แบบฟอร์มที่มีการ
กรอกอย่างสมบูรณ์ (13) ประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์
และนักศึกษาได้รับทราบว่าการประเมินการสอนเป็น
ส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร (14) อนุญาตให้
นักศึกษาที่ทำการประเมินการสอนแล้วเสร็จ สามารถ
ทราบถึงผลการเรียนปลายภาคได้ก่อนผู้ที่ยังไม่ทำการ
ประเมินการสอน (15) คณะกรรมการประจำ
สาขาวิชาและอาจารย์ ควรมีการสื่อสารไปยัง
นักศึกษาถึงความสำคัญของข้อมูลการประเมินการ
สอนจากนักศึกษา (16) อาจารย์ควรเน้นย้ำถึง
วัตถุประสงค์ของกระบวนการการประเมินการสอน
(17) อาจารย์ควรสนับสนุนและย้ำเตือนนักศึกษา
อย่างเต็มที่ในการทำการประเมินการสอนให้ครบถ้วน
(18) อาจารย์ควรกำหนดให้ทำการประเมินการสอน
อย่างครบถ้วนเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนรายวิชา
(19) อาจารย์ควรกำหนดสิ่งไรในเชิงบวก อาทิ

คะแนนพิเศษหรือลดเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำการสอบ
หรืองานมอบ เป็นต้น และ (20) อาจารย์ควรกำหนด
ช่วงเวลาหนึ่งในชั้นเรียนเพื่อสาธิตการทำการประเมิน
การสอน และให้นักศึกษาทำการประเมินผ่าน
อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ

เดนนิสและเจมส์ (Denise and James, n.d.)

ศึกษาและรวบรวมแนวปฏิบัติอันดีในการเพิ่มอัตรา
การเข้าทำการประเมินการสอนผ่านระบบออนไลน์
โดยระบุถึงข้อเสนอแนะจาก เซลล์ (Sell, 1988, อ้าง
ถึงใน Denise and James, n.d.) ให้ได้แนวทางใน
การเพิ่มความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงในการ
ประเมินการสอน (การประเมินการสอนโดยใช้
กระดาษคำตอบ) ดังนี้ (1) แบบประเมินการสอนควร
มีความชัดเจนและมีความคงที่ของรูปแบบ (2)
นักศึกษาควรทำการประเมินอย่างเป็นอิสระ (3)
นักศึกษาควรใช้เวลาอย่างเพียงพอในการทำการตอบ
แบบประเมินการสอนให้สมบูรณ์ (4) การเปิดให้มีการ
ประเมินการสอนควรอยู่ระหว่าง 4 สัปดาห์สุดท้าย
ของภาคการศึกษา (แต่ไม่ควรเป็นวันสุดท้ายและไม
ควรอยู่ระหว่างหรือหลังการสอบ) (5) ควรให้มีใครคน
ใดคนหนึ่งซึ่งไม่ใช่ผู้ถูกประเมินทำการดูแลควบคุม
การประเมินการสอน หรืออย่างน้อยผู้ที่ถูกประเมินไม่
ควรอยู่ในห้องขณะนักศึกษาทำการประเมิน (6) ควร
กำหนดให้นักศึกษาคนหนึ่งรับผิดชอบในการรวบรวม
แบบประเมินที่ทำการประเมินแล้วส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มี
ส่วนได้เสียในผลการประเมินเพื่อนำไปตรวจให้
คะแนน (7) ในการประเมินการสอนแต่ละครั้งควรมี
นักศึกษาที่ทำการประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (8)
ไม่ควรใช้แบบประเมินที่ให้คะแนนในเชิงปริมาณ
(Numerical questionnaire) กับนักศึกษาที่มีจำนวน
น้อยกว่า 10 คน (ควรใช้เป็นแบบคำถามปลายเปิด
แทน)

ยุทธศาสตร์ของคณะวิชา (Faculty
strategies, 2012, อ้างถึงใน Denise and James,
n.d.) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มอัตราการตอบแบบ

ประเมินได้ถึงร้อยละ 70 สำหรับชั้นเรียนที่มีผู้ลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 30 คน ดังนี้ (1) สร้างความตระหนักให้แก่ นักศึกษาว่ารายวิชาต่างๆ จะถูกได้มีการพัฒนาขึ้นจากการใช้ข้อมูลผลการประเมินการสอนที่ผ่านมา (2) แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนในการเขียนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างไรให้มีประโยชน์ (3) มีการสร้างสายสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอตลอดภาคการศึกษา (4) สร้างวัฒนธรรมให้นักศึกษาในการแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนในรายวิชา (5) จัดห้องเฉพาะและกำหนดช่วงเวลาเพื่อให้ นักศึกษาสามารถทำการประเมินการสอนได้อย่างครบถ้วน (6) ย้ำเตือนถึงกิจกรรมการประเมินการสอนให้นักศึกษาทราบอยู่อย่างสม่ำเสมอ (7) ทำให้นักศึกษาเข้าใจถึง

ความสำคัญและคุณค่าของข้อคิดเห็นที่ได้จากนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ณ ปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 10,882 คน และอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวนทั้งสิ้น 338 คน ทำการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณตามสูตรของทาโร-ยามาเน่ (Yamane, 1967) และทำการสุ่มลำดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ได้ จำนวน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาและอาจารย์ รวมทั้งสิ้น 570 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำนักวิชา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	นักศึกษา	อาจารย์	นักศึกษา*	อาจารย์
วิทยาศาสตร์ (SCI)	606	75	21	41
เทคโนโลยีสังคม (SOC)	1,040	49	37	27
เทคโนโลยีการเกษตร (ARG)	1,225	42	43	23
วิศวกรรมศาสตร์ (ENG)	6,788	138	241	75
แพทยศาสตร์ (MED)	1,036	22	37	12
พยาบาลศาสตร์ (NUR)	187	12	7	6
รวม	10,882	338	386	183

* ในการเก็บข้อมูลส่วนของนักศึกษาได้จำนวนมากกว่าที่สุ่มไว้ ผู้วิจัยจึงนำมาวิเคราะห์ทั้งหมด (จำนวนรวม 1,293 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ โดยแต่ละฉบับมีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบและ

ความคิดเห็นต่อกระบวนการประเมินการสอนอาจารย์ และ (3) ความคิดเห็นต่อแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมการประเมินการสอน

ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านในการพิจารณาแบบสอบถาม และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

alpha coefficient) ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ปรากฏว่า มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในช่วงคะแนน 0.666-1.00 (ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ 0.50) มีค่าความเชื่อมั่นได้ที่ระดับ 0.815

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows และ R โดยใช้สถิติ ดังนี้ (1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเบื้องต้น ความคิดเห็นและสภาพการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอน และ (2) สถิติอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ ทดสอบสถิติค่าไค-สแควร์ ทดสอบค่าเฉลี่ยแบบหนึ่งกลุ่มตัวอย่างเทียบเกณฑ์ที่คาดหวัง (One-sample t-test) สังเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญตามวิธีการนับของโบดา (Borda's count method)

(Dwork, et. al, 2001; Elena and Straccia, 2003) และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเคนเดิล-ทาวน์ (Kendall-Tau rank correlation coefficient)

ผลการวิจัย

สภาพการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประเมินการสอน

1. การเคยได้รับการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอน

อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ระบุถึงช่องทางการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอน ผลดังตารางที่

2

ตารางที่ 2 ช่องทางการรับทราบข่าวสารการประเมินการสอน

	SCI	SOC	ARG	ENG	MED	NUR	รวม
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
อาจารย์ มทส.							
1) จากบันทึกข้อความแจ้งเปิดประเมินการสอนประจำปีภาคการศึกษา							
เคย	33 (15.60)	25 (11.80)	22 (10.40)	70 (33.20)	10 (4.70)	5 (2.40)	165 (78.20)
ไม่เคย	10 (4.70)	3 (1.40)	4 (1.90)	22 (10.40)	4 (1.90)	3 (1.40)	46 (21.80)
χ^2	12.30	17.28	12.46	25.04	2.57	-	67.11
p-value	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**	0.108	-	0.000**
2) ผ่านการประชาสัมพันธ์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์							
เคย	32 (15.20)	16 (7.60)	17 (8.10)	54 (25.60)	12 (5.70)	6 (2.80)	137 (64.90)
ไม่เคย	11 (5.20)	12 (5.70)	9 (4.30)	38 (18.00)	2 (0.90)	2 (0.90)	74 (35.10)
χ^2	10.25	0.57	2.46	2.78	7.14	-	18.81
p-value	0.001**	0.449	0.116	0.095	0.007**	-	0.000**
3) ป้ายไว้นิเทศประชาสัมพันธ์ ณ อาคารเรียนรวม							
เคย	12 (5.70)	8 (3.80)	3 (1.40)	27 (12.80)	1 (0.50)	-	51 (24.20)
ไม่เคย	31 (14.70)	20 (9.50)	23 (10.90)	65 (30.80)	13 (6.20)	8 (3.80)	160 (75.80)

	SCI	SOC	ARG	ENG	MED	NUR	รวม
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
χ^2	8.39	5.14	15.38	15.69	10.28	-	56.30
p-value	0.003**	0.023*	0.000**	0.000**	0.001**	-	0.000**
4) E-mail ของมหาวิทยาลัย							
เคย	28 (13.30)	20 (9.50)	11 (5.20)	61 (28.90)	12 (5.70)	8 (3.80)	140 (66.40)
ไม่เคย	15 (7.10)	8 (3.80)	15 (7.10)	31 (14.70)	2 (0.90)	-	71 (33.60)
χ^2	3.93	5.14	0.61	9.78	7.14	-	22.56
p-value	0.047*	0.023*	0.432	0.001**	0.007**	-	0.000**
นักศึกษา มทส.							
1) จากการแจ้งเปิดประเมินการสอนโดยอาจารย์ประจำวิชา							
เคย	16 (1.48)	17 (1.57)	19 (1.76)	430 (39.74)	59 (5.45)	14 (1.29)	555 (51.29)
ไม่เคย	27 (2.50)	34 (3.14)	29 (2.68)	409 (37.80)	24 (2.22)	4 (0.37)	527 (48.71)
χ^2	2.81	5.67	2.08	0.53	14.76	5.56	0.72
p-value	0.093	0.004**	0.149	0.468	0.000**	0.018*	0.395
2) ผ่านการประชาสัมพันธ์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์							
เคย	35 (3.23)	32 (2.96)	38 (3.51)	676 (62.48)	72 (6.65)	10 (0.92)	863 (79.76)
ไม่เคย	8 (0.74)	19 (1.76)	10 (0.92)	163 (15.06)	11 (1.02)	8 (0.74)	219 (20.24)
χ^2	16.95	4.41	16.33	313.67	44.83	0.22	385.69
p-value	0.000**	0.036*	0.000**	0.000**	0.000**	0.637	0.000**
3) บัญชีโซเชียลมีเดียประชาสัมพันธ์ ณ อาคารเรียนรวม							
เคย	7 (0.65)	6 (0.55)	5 (0.46)	127 (11.74)	15 (1.39)	1 (0.09)	161 (14.88)
ไม่เคย	36 (3.33)	45 (4.16)	43 (3.97)	712 (65.80)	68 (6.28)	17 (1.57)	921 (85.12)
χ^2	19.56	29.82	30.08	407.90	33.84	14.22	533.83
p-value	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**	0.000**
4) บริการข้อความสั้น (SMS) จากศูนย์บริการการศึกษา							
เคย	28 (2.59)	40 (3.70)	36 (3.33)	587 (54.25)	47 (4.34)	11 (1.02)	749 (69.22)
ไม่เคย	15 (1.39)	11 (1.02)	12 (1.11)	252 (23.29)	36 (3.33)	7 (0.65)	333 (30.78)
χ^2	6.72	16.49	12.00	133.76	1.46	0.89	163.03
p-value	0.010**	0.000**	0.001**	0.000**	0.227	0.346	0.000**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า อาจารย์และนักศึกษาเคยได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอนใน ช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่างๆ โดยอาจารย์ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับประเมินการสอนผ่านช่องทาง

ต่างๆ เรียงลำดับได้ ดังนี้ เคยได้รับข่าวสารจากช่องทาง (1) บันทึกรับข้อความแจ้งเปิดประเมินการสอนประจำภาคการศึกษา เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (2) การประชาสัมพันธ์บนเครือข่าย

อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยได้รับข่าวสารผ่านเว็บไซต์ต่างๆ เรียงลำดับได้ ดังนี้ (3) ช่องทาง E-mail มหาวิทยาลัย เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ นักศึกษาได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เรียงลำดับได้ ดังนี้ เคยได้รับข่าวสาร จาก (1) การประชาสัมพันธ์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (2) บริการข้อความสั้น (SMS) จากศูนย์บริการการศึกษา เคยได้รับ

ข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการประเมินการสอน

จากการสอบถามประเด็นปัญหาและอุปสรรคต่อการประเมินการสอนจำนวน 17 ข้อ คำถาม ทำการทดสอบระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อประเด็นสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการประเมินการสอน ที่เกณฑ์ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.00 เพื่อกำหนดเป็นประเด็นปัญหาหลักของกระบวนการประเมินการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการประเมินการสอน

รายการ	อาจารย์			นักศึกษา		
	Mean	SD	t-test (p-value)	Mean	SD	t-test (p-value)
1. คำถามในแบบประเมิน ไม่ชัดเจน ยากต่อการทำความเข้าใจ จึงไม่สามารถประเมินได้โดยง่าย	3.08	1.75	0.622 (0.534)	3.31	2.67	3.605 (0.000)**
2. จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาในการประเมิน	3.33	1.76	2.573 (0.011)*	3.53	2.60	6.354 (0.000)**
3. ไม่มีเวลาในการเข้าทำการประเมินการสอนเนื่องจากต้องเรียนเต็มเวลา	2.37	1.85	-4.652 (0.000)	3.27	2.76	3.097 (0.002)**
4. ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการเข้าทำการประเมินการสอน	2.05	1.72	-7.598 (0.000)	2.53	3.16	-4.696 (0.000)
5. ระบบที่ใช้ในการประเมินการสอน ไม่มีเสถียรภาพ ชัดข้อบ่งชี้	1.97	1.69	-7.610 (0.000)	2.74	2.96	-2.767 (0.006)
6. วิธีการใช้งานยุ่งยาก ขาดคู่มืออธิบายขั้นตอนการทำการประเมินการสอน	1.76	1.63	-10.097 (0.000)	2.66	2.99	-3.558 (0.000)
7. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเปิดประเมินการสอนในแต่ละภาคการศึกษา	1.35	1.48	-15.308 (0.000)	2.73	3.02	-2.836 (0.005)
8. ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน แต่ลืมเข้าทำการประเมิน	3.61	1.49	5.422 (0.000)**	3.76	2.56	9.322 (0.000)**
9. ขาดสิ่งจูงใจ (รางวัล/กฏบังคับ) เพื่อกระตุ้นให้เข้าทำการประเมินการสอน	3.95	1.45	8.798 (0.000)**	3.54	2.80	6.073 (0.000)**

รายการ	อาจารย์			นักศึกษา		
	Mean	SD	t-test (p-value)	Mean	SD	t-test (p-value)
10. จำนวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียน มากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน	2.91	1.79	-0.700 (0.485)	3.58	2.73	6.626 (0.000)**
11. จำนวนผู้สอนที่ต้องประเมินในแต่ละ รายวิชามากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้ อย่างครบถ้วน	3.10	1.57	0.892 (0.373)	3.80	2.62	9.543 (0.000)**
12. ช่วงเวลาในการเปิดให้ทำการประเมินการ สอน สั้นเกินไป ไม่เหมาะสม	2.37	1.79	-4.678 (0.000)	3.14	2.94	1.534 (0.125)
13. ช่วงเวลาในการเปิดให้ทำการประเมินการ สอน ล่าช้าเกินไป ผู้สอนไม่สามารถ ปรับปรุงการสอนได้ทัน	2.23	1.70	-6.002 (0.000)	3.40	2.90	4.308 (0.000)**
14. การจัดการเรียนการสอนในบางวิชาไม่ สอดคล้องกับช่วงเวลาที่เปิดให้ประเมิน การสอน	2.59	1.75	-2.988 (0.003)	3.32	2.92	3.423 (0.001)**
15. รู้สึกเกรงกลัวว่าการทำการประเมินการสอน จะส่งผลกระทบต่อระดับผลการเรียนใน แต่ละรายวิชา	2.44	1.83	-4.093 (0.000)	3.05	3.02	0.487 (0.626)
16. รู้สึกเกรงกลัวว่าจะมีผลต่อรายวิชาอื่น ๆ หากต้องเรียนกับอาจารย์ที่ถูกประเมิน ท่านนั้นอีก	2.25	1.81	-5.532 (0.000)	2.98	3.04	-0.242 (0.809)
17. รู้สึกเบื่อหน่าย/เสียเวลา เนื่องจากทำการ ประเมินแล้ว แต่อาจารย์ไม่มีการปรับปรุง การสอนที่ดีขึ้น	3.06	1.75	0.442 (0.659)	3.38	2.96	4.009 (0.000)**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่ามีจำนวน 3 รายข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาในกระบวนการประเมินการสอน ได้แก่ ข้อ 9) การขาดสิ่งเร้า (รางวัล/กฎบังคับ) เพื่อกระตุ้นให้เข้าทำการประเมินการสอน และ ข้อ 8) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน แต่ลืมเข้าทำการประเมิน เป็นปัญหาของกระบวนการประเมินการสอนในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนข้อ 2) จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาในการประเมิน เป็นปัญหาของกระบวนการประเมินการสอน

ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักศึกษา มีความเห็นว่ามีจำนวน 10 รายข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาในกระบวนการประเมินการสอน ได้แก่ ข้อ 12) จำนวนผู้สอนที่ต้องประเมินในแต่ละรายวิชามากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน 8) ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน แต่ลืมเข้าทำการประเมิน 10) จำนวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียน มากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน 9) ขาดสิ่งเร้า (รางวัล/กฎบังคับ) เพื่อกระตุ้นให้เข้าทำการประเมินการสอน และ 2) จำนวนข้อคำถามในแบบ

ประเมินมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาในการประเมิน เป็นปัญหาในกระบวนการประเมินการสอนในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนข้อ 13) ช่วงเวลาในการเปิดให้ทำการประเมินการสอน ล่าช้าเกินไป ผู้สอนไม่สามารถปรับปรุงการสอนได้ทัน 17) รู้สึกเบื่อหน่าย/เสียเวลา เนื่องจากทำการประเมินแล้ว แต่อาจารย์ไม่มีการปรับปรุงการสอนที่ดีขึ้น 1) คำถามในแบบประเมิน ไม่ชัดเจน ยากต่อการทำความเข้าใจ จึงไม่สามารถประเมินได้โดยง่าย 14) การจัดการเรียนการสอนในบางวิชาไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาที่เปิดให้ประเมินการสอน และ 3) ไม่มีเวลาในการเข้าทำการประเมินการสอน เนื่องจากต้องเรียนเต็มเวลา เป็นปัญหาในกระบวนการประเมินการสอนในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จัดลำดับความสำคัญของแนวทางในเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการประเมินการสอน

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการประเมินการสอนจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการสอน ได้แนวทางจำนวน 6 ข้อ ดังนี้

Q1) มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ ตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ทั่วทุกอาคาร / จ้างนักศึกษาช่วยงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น (สุดเขต แจ้ง กระจำ และภาณุวัฒน์ สุริยฉัตร, ม.ป.ท)

Q2) จัดหาสิ่งไว้เพื่อส่งเสริมกิจกรรม อาทิ ของรางวัล / คะแนนพิเศษ เป็นต้น (Berk, 2012)

Q3) จัดหาห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์/สถานที่เฉพาะ ให้แก่นักศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินการสอน เป็นต้น (Faculty Strategies, 2012; Nulty, 2008, อ้างถึงใน Denise and James, n.d.)

Q4) กำหนดประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อบังคับใช้ อาทิ ชอณการแสดงผลการเรียน/ จำกัดการลงทะเบียน หากไม่ทำการประเมินการสอน เป็นต้น (Leadership development program, 2005)

Q5) นำผลการประเมินการสอนไปใช้ ในการพิจารณาความดีความชอบ/การขึ้นเงินเดือนของอาจารย์ผู้สอน/ต่อสัญญาจ้าง เป็นต้น (Darling-Hammond, 2012; Berk, 2012)

Q6) ระวังการสอน/กำหนดหลักสูตรอบรมด้านการสอนแก่อาจารย์ที่มีผลการประเมินการสอนต่ำ ต้องได้รับการปรับปรุงก่อนการสอนครั้งต่อไป (Darling-Hammond, 2012)

Q7) ประเด็นเสนอแนะอื่นๆ จากอาจารย์และนักศึกษา

และจัดทำกรอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์และนักศึกษา โดยการจัดลำดับความสำคัญประเด็นที่สามารถจะช่วยเหลือในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินการสอนอาจารย์ คำนวณน้ำหนักลำดับตามวิธีนับของโบบา และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงลำดับของเคนเดล-ทาวน์ ผลปรากฏดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4 การจัดลำดับความสำคัญของอาจารย์และนักศึกษาของแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพกระบวนการประเมินการสอน

ลำดับที่ น้ำหนัก	ค่าลำดับแบบถ่วงน้ำหนัก							รวม คะแนน	จัด ลำดับ รวม
	1	2	3	4	5	6	7		
	w=7 (n)	w=6 (n)	w=5 (n)	w=4 (n)	w=3 (n)	w=2 (n)	w=1 (n)		
อาจารย์									
Q1	259 (37)	108 (18)	140 (28)	68 (17)	48 (16)	2 (1)	-	625	3
Q2	392 (56)	384 (64)	100 (20)	12 (3)	15 (5)	4 (2)	-	907	1
Q3	161 (23)	144 (24)	105 (21)	44 (11)	6 (2)	36 (18)	2 (2)	498	4
Q4	574 (82)	174 (29)	60 (12)	32 (8)	15 (5)	4 (2)	-	859	2
Q5	140 (20)	108 (18)	85 (17)	36 (9)	36 (12)	20 (10)	-	425	5
Q6	35 (5)	-	90 (18)	104 (26)	18 (6)	26 (13)	-	273	6
Q7	28 (4)	18 (3)	15 (3)	4 (1)	-	-	-	66	7
นักศึกษา									
Q1	1771 (253)	1158 (193)	670 (134)	284 (71)	105 (35)	56 (28)	3 (3)	4,047	2
Q2	2296 (328)	1392 (232)	695 (139)	288 (72)	111 (37)	38 (19)	2 (2)	4,822	1
Q3	616 (88)	828 (138)	715 (143)	316 (79)	210 (70)	76 (38)	2 (2)	2,763	5
Q4	1071 (153)	696 (116)	595 (119)	444(111)	171 (57)	94 (47)	3 (3)	3,074	4
Q5	882 (126)	882 (147)	700 (140)	376 (94)	255 (85)	76 (38)	1 (1)	3,172	3
Q6	819 (117)	546 (91)	370 (74)	300 (75)	201 (67)	264(132)	6 (6)	2,506	6
Q7	-	-	10 (2)	8 (2)	-	-	-	18	7

จากตารางที่ 4 อาจารย์ส่วนใหญ่กำหนดความสำคัญ 3 ลำดับแรกให้ ควรมีการจัดหาสิ่งไว้เพื่อส่งเสริมกิจกรรม อาทิ ของรางวัล/คะแนนพิเศษ เป็นต้น มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และกำหนดประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อบังคับใช้ อาทิ ชอณการแสดงผลการเรียนรู้/จำกัดการลงทะเบียน หากไม่ทำการประเมินการสอน เป็นต้น มีความสำคัญ เป็นลำดับที่ 2 ส่วนมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ ตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ทั่วทุกอาคาร/จ้างนักศึกษาช่วยงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 ในส่วนของการจัดลำดับโดยนักศึกษา ในส่วนของนักศึกษา เมื่อพิจารณาตามการจัดลำดับรวม พบว่า นักศึกษาจัดลำดับให้ จัดหาสิ่งไว้เพื่อส่งเสริมกิจกรรม อาทิ ของรางวัล/คะแนน

พิเศษ เป็นต้น มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ ตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ทั่วทุกอาคาร/จ้างนักศึกษาช่วยงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 และนำผลการประเมินการสอนไปใช้ ในการพิจารณาความดีความชอบ/การขึ้นเงินเดือนของอาจารย์ผู้สอน/ต่อสัญญาจ้าง เป็นต้น มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3

เพื่อสรุปการจัดลำดับความสำคัญที่แตกต่างกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ลำดับความสำคัญโดยกำหนดให้ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีน้ำหนักเท่าเทียมกัน (50%:50%) ผลสรุปลำดับดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การสังเคราะห์ลำดับความสำคัญของแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพกระบวนการ
การประเมินการสอน

รายการ	จัดลำดับโดย อาจารย์ (tr)	จัดลำดับโดย นักศึกษา (sr)	ค่าน้ำหนัก ลำดับของ อาจารย์ (k-tr)	ค่าน้ำหนัก ลำดับของ นักศึกษา (k-sr)	รวมน้ำหนัก ลำดับ (k-tr)+ (k-sr)	สรุปลำดับ
Q1	3	2	7-3=4	7-2=5	9	2
Q2	1	1	7-1=6	7-1=6	12	1
Q3	4	5	7-4=3	7-5=2	5	5
Q4	2	4	7-2=5	7-4=3	8	3
Q5	5	3	7-5=2	7-3=4	6	4
Q6	6	6	7-6=1	7-6=1	2	6
Q7	7	7	7-7=0	7-7=0	0	7

$\tau = 0.714$, $p\text{-value} = 0.024^*$ และ $k = 7$ (จำนวนลำดับสูงสุดที่สามารถจัดได้)

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมการประเมินการสอนที่สอดคล้องกันในระดับสูง ($\tau = 0.714$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทำการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมการประเมินการสอนโดยรวมพบว่า ลำดับที่ 1 ควรจัดหาสิ่งไว้เพื่อส่งเสริมกิจกรรม อาทิ ของรางวัล/คะแนนพิเศษ เป็นต้น ลำดับที่ 2 มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ ตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ทั่วทุกอาคาร/จ้างนักศึกษาช่วยงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ลำดับที่ 3 กำหนดประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อบังคับใช้ อาทิ ช้อนการแสดงผลการเรียน/ จำกัดการลงทะเบียน หากไม่ทำการประเมินการสอน เป็นต้น ลำดับที่ 4 นำผลการประเมินการสอนไปใช้ ในการพิจารณาความดีความชอบ/การขึ้นเงินเดือนของอาจารย์ผู้สอน/ต่อสัญญาจ้าง เป็นต้น ลำดับที่ 5 จัดหาห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์/สถานที่เฉพาะ ให้แก่นักศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินการสอน เป็นต้น และ ลำดับที่ 6 ระบุการสอน/กำหนดหลักสูตรอบรมด้านการสอนแก่อาจารย์ที่มีผลการประเมินการสอนต่ำ ต้องได้รับการปรับปรุงก่อนการสอนครั้งต่อไป

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยจึงนำเสนอประเด็นการอภิปรายผล แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) สรุปและอภิปรายผล และ (2) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

สรุปและอภิปรายผล

1. สภาพการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประเมินการสอน

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทุกสำนักวิชา เคยได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอนในทุกภาคการศึกษา โดยอาจารย์รับทราบข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินการสอน ผ่านอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมการประเมินการสอนโดย จากอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาไปสู่ศึกษาในรายวิชานั้น นักศึกษาระบุว่า เคยและไม่เคยได้รับข่าวสารมีสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ภาระงานเพื่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคของอาจารย์มีมากจึงขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการประเมินการสอนไปยังนักศึกษาในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง

ส่วนของการประชาสัมพันธ์โดยใช้ป้ายไว้นิลตั้งประชาสัมพันธ์ ณ อาคารเรียนรวม พบว่า ยังไม่มีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์มากนัก โดยสามารถสรุปได้จาก ทั้งอาจารย์และนักศึกษาไม่เคยรับทราบข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการดังกล่าว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก จำนวนจุดการตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุมไปยังจุดสัญจรต่างๆ ของนักศึกษาและสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนอื่นๆ ทั้งนี้ควรมีการเพิ่มจุดประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม จุดที่นักศึกษาต้องสัญจรผ่านหรือมักใช้ชีวิตประจำวันในการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีต่อไป

2. สภาพ ปัญหา ใน ปัจจุบัน ของ กระบวนการประเมินการสอน

อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ระบุถึงประเด็นปัญหาที่ปรากฏในกระบวนการประเมินการสอนไว้ 3 ข้อ โดยระบุว่า (1) การขาดสิ่งเร้า (รางวัล/กฎบังคับ) เพื่อกระตุ้นให้เข้าทำการประเมินการสอน (2) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน แต่ลืมเข้าทำการประเมิน เป็นปัญหาในระดับมาก และ (3) จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาในการประเมิน เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาระบุว่า (1) จำนวนผู้สอนที่ต้องประเมินในแต่ละรายวิชามากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน (2) ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน แต่ลืมเข้าทำการประเมิน (3) จำนวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียน มากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน (4) ขาดสิ่งเร้า (รางวัล/กฎบังคับ) เพื่อกระตุ้นให้เข้าทำการประเมินการสอน (5) จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาในการประเมิน เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนข้อ (6) ช่วงเวลาในการเปิดให้ทำการประเมินการสอน ล่าช้าเกินไป ผู้สอนไม่สามารถปรับปรุงการสอนได้ทัน (7) รู้สึกเบื่อหน่าย/เสียเวลา เนื่องจากทำ

การประเมินแล้ว แต่อาจารย์ไม่มีการปรับปรุงการสอนที่ดีขึ้น (8) คำถามในแบบประเมิน ไม่ชัดเจน ยากต่อการทำความเข้าใจ จึงไม่สามารถประเมินได้โดยง่าย (9) การจัดการเรียนการสอนในบางวิชาไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาที่เปิดให้ประเมินการสอน (10) ไม่มีเวลาในการเข้าทำการประเมินการสอน เนื่องจากต้องเรียนเต็มเวลา และ (11) ช่วงเวลาในการเปิดให้ทำการประเมินการสอน สั้นเกินไป ไม่เหมาะสม

จากผลการวิจัยในส่วนของสภาพการมีส่วนร่วมและสภาพปัญหา จะเห็นได้ว่า อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทุกคน เคยได้รับข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการเปิดทำการประเมินการสอนในแต่ละภาค แต่ในส่วนของนักศึกษา ระบุว่า “ลืม” ที่จะทำการประเมินการสอน อีกทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นร่วมกันว่า ควรกำหนดให้มีสิ่งเร้าในลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมหรือกระตุ้นให้บุคคลหรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของกิจกรรมที่ต้องการสอดคล้องไปกับ ทฤษฎีในการสร้างแรงจูงใจ (เนตรรุ่ง อยู่เจริญ , 2553; Weng, et. al. 2014) ซึ่งระบุว่า “แรงจูงใจภายนอก” อาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศชื่อเสียง ค่าชมหรือการยกย่อง การลงโทษ เป็นต้น เป็นสิ่งที่ผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม อีกทั้งควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์เป็นระยะๆ ให้แก่อาจารย์และนักศึกษาที่ยังไม่เข้าทำการประเมิน (Gezgin, 2011) ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของกระบวนการประเมินการสอน คือ จำนวนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน รวมถึงจำนวนผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มีมาก ไม่สามารถประเมินได้ครบถ้วนนั้น นอกจากนั้น นักศึกษายังให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ ว่า รายวิชาที่มีผู้สอนหลายท่าน ไม่สามารถประเมินได้ครบ สับสนและจำชื่อผู้สอนไม่ได้ เมื่อพิจารณาจากลักษณะการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งมีรายวิชาภาคปฏิบัติหรือทฤษฎีบางส่วนใหญ่ที่เปิด

สอนโดยมีจำนวนผู้สอนหลายคนต่อหนึ่งกลุ่มเรียน กอปรกับข้อกำหนดในการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยซึ่งกำหนดให้นักศึกษา จะต้องทำการประเมินการสอนของผู้สอนในทุก รายวิชา ทุกภาคการศึกษา เพื่อจะได้ดำเนินการ ประมวลผลการประเมินสรุปเป็นคะแนนเฉลี่ยของผล การประเมิน เป็นรายบุคคล (คณะกรรมการพัฒนา ระบบงานส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน ฝ่ายวิชาการ, 2542) ส่งผลให้เกิดปัญหาความไม่ครบถ้วนในการทำ การประเมินการสอนตามข้างต้น

และปัญหานี้ในด้านลักษณะของ แบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินการสอน ปรากฏ ปัญหาในสองลักษณะ ได้แก่ จำนวนข้อคำถามมีมาก เกินไป และคำถามในแบบประเมิน ไม่ชัดเจน ยากต่อ การทำความเข้าใจ นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริธร สิ้นจินดาวงศ์ (2553) ซึ่งระบุถึงปัญหาด้าน จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินการสอนที่มาก เกินไป และควรปรับให้สั้นและกระชับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากวิวัฒนาการในการพัฒนา แบบสอบถามของมหาวิทยาลัย พบว่า แบบสอบถาม ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้มีจำนวนข้อคำถามที่ลดน้อยลง อย่างมาก จากเดิมจำนวน 18 ข้อคำถาม ลดลงเหลือ เพียง 9 ข้อคำถาม และจำแนกการใช้งานตาม ลักษณะของวิชา (ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และ รายวิชาสัมมนา/โครงการ) อย่างไรก็ตาม ในบาง รายวิชาที่มีการเรียนการสอนทั้งแบบภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ จำเป็นต้องทำแบบประเมินในสอง ประเภทซึ่งส่งผลให้จำนวนข้อคำถามที่มากขึ้น ตามลำดับ

3. แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพของ กระบวนการประเมินการสอน

จากการสังเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญ ของแนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพกระบวนการ ประเมินการสอนของอาจารย์และนักศึกษา ได้ลำดับ แนวทางความสำคัญ

(1) จัดหาสิ่งเร้าต่างๆ อาทิ คณะณัติพิเศษ ของรางวัล (เชิงบวก) เพื่อการส่งเสริมกิจกรรมการ ประเมินการสอน ซึ่งการกำหนดของรางวัลนอกจาก การดำเนินการในลักษณะของภาพรวม อาจ ดำเนินการในระดับรายวิชา สอดคล้องไปตาม ข้อเสนอแนะจากรายงานสำหรับผู้บริหารของ มหาวิทยาลัยเบอร์คเลย์ (Leadership development program, 2005) เดอะนิวสคูล (The new school, n.d.) เบิร์ค (Berk, 2012) สูดเซต แจ้งกระจ่าง และ ภาณุวัฒน์ สุริยฉัตร (ม.ป.ท) ซึ่งระบุว่า การกำหนด สิ่งเร้าต่างๆ ช่วยส่งเสริมให้มีอัตราการเข้าทำการ ประเมินที่สูงขึ้น โดยในส่วนของ เบิร์ค (2012) ได้ เสนอกลวิธีให้มีการให้รางวัลทั้งในระดับภาพรวม และ ในระดับรายวิชาโดยต้องเป็นความเห็นชอบร่วมกัน ของอาจารย์ในรายวิชานั้น

(2) มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น อาทิ ตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ทั่วทุกอาคาร / จ้าง นักศึกษาช่วยงานประชาสัมพันธ์ นั้น สอดคล้องตาม ผลการวิจัยของเบิร์ค (Berk, 2012) เดนิสและเจมส์ (Denise and James, n.d.) ซึ่งให้ความสำคัญกับการ ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบ ข่าวสารกิจกรรมการประเมินการสอนอย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของทั้ง เบิร์ค และเดนิส และเจมส์ เน้นย้ำว่าควรมีการประชาสัมพันธ์และย้า เตือนนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งโดยภาพรวมและใน ระดับชั้นเรียน รวมถึงการเน้นย้ำไปยังนักศึกษาที่ยัง ไม่เข้าทำการประเมินการสอนด้วย และสิริธร สิ้น จินดาวงศ์ (2553) ระบุถึงใช้การประชาสัมพันธ์ใน หลายช่องทาง อาทิ e-mail group all , web site ของ มหาวิทยาลัย , ป้ายวิ้ง และ Digital signet

(3) กำหนดประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อบังคับ ใช้ อาทิ ช่อนการแสดงผลการเรียนรู้/จำกัดการ ลงทะเบียน หากไม่ทำการประเมินการสอน เป็นต้น เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวคิดทางจิตวิทยาใน ด้านการเสริมแรงเชิงลบ (Chantawong, n.d.) และ

ไมเคิล (Michaels, 2013) ซึ่งได้ระบุว่า มีการใช้กระบวนการดังกล่าวในมหาวิทยาลัยเยล ภาควิชากฎหมายและส่งผลให้จำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 90 อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของ เบิร์ค (Berk, 2012) ระบุว่า ยังมีประเด็นที่พึงระวังในแง่ของข้อขัดแย้งทางกฎหมายหากเกิดกรณีที่ผู้เรียนที่ทำการประเมินไม่ได้รับทราบผลการเรียนตามเวลาที่กำหนดไว้

(4) นำผลการประเมินการสอนไปใช้ ในการพิจารณาความดีความชอบ/การขึ้นเงินเดือนของอาจารย์ผู้สอน/ต่อสัญญาจ้าง เป็นต้น สอดคล้องกับทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (ศิริชัย กาญจนวลี, 2547) และผลการศึกษาขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (OECD, 2013) ซึ่งสนับสนุนให้ผู้บริหารนำผลการประเมินใช้อย่างจริงจัง โดยผลการประเมินจะถูกนำมาใช้เพื่อการตัดสินใจ หรือการกำหนดบทลงโทษต่างๆ สำหรับผู้สอนที่มีประสิทธิภาพการสอนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างไรก็ตาม แนวทางในลักษณะดังกล่าว นั้น เดนิสและเจมส์ (Denise and James, n.d.) ระบุว่า เป็นกลวิธีที่ไม่ควรใช้เพื่อการสนับสนุนกิจกรรมประเมินการสอน เนื่องจาก เป็นลักษณะของการตัดสินบนและเป็นการสร้างแรงกดดันในลักษณะอื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียนและผู้สอน ในการหาวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้อัตราการตอบแบบประเมินในระดับที่ดี

(5) จัดหาห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์/สถานที่เฉพาะ ให้แก่นักศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินการสอน เป็นต้น แนวทางดังกล่าว สอดคล้องตามแนวปฏิบัติที่นำเสนอโดย การศึกษาของ เดนิสและเจมส์ จากยุทธศาสตร์ของคณะวิชา (Faculty strategies, 2012, อ้างถึงใน Denise and James, n.d.) และนัลตี (Nulty, 2008, อ้างถึงใน Denise and James, n.d.) ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาสามารถประเมินได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางดังกล่าว ควรดำเนินการควบคู่กับการกำหนดตาราง

หรือช่วงเวลาในการเข้าใช้งานห้องปฏิบัติการเพื่อทำการประเมินการสอนให้แก่นักศึกษา

(6) ระวังการสอน/กำหนดหลักสูตรอบรมด้านการสอนแก่อาจารย์ที่มีผลการประเมินการสอนต่ำ ต้องได้รับการปรับปรุงก่อนการสอนครั้งต่อไป ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับแนวทางในลำดับที่ 4 แต่มีความแตกต่างกันในแง่ของการสนับสนุนให้มีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการสอน ซึ่งแนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางในเชิงการบริหารจัดการซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (ศิริชัย กาญจนวลี, 2547) และผลการศึกษาขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (OECD, 2013) โดยใช้ผลการประเมินการสอนในเชิงปฏิบัติ (Instrumental use) ซึ่งดำเนินการในลักษณะของการเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหรือปรับแผนงาน ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงานต่างๆ จัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนในลักษณะต่างๆ และเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาในด้านการเสริมแรงเชิงลบ (Chantawong, n.d.) ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงกับผู้สอน ให้ผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของผลการประเมินการสอน อย่างไรก็ตาม การกำหนดสิ่งเร้าลักษณะดังกล่าว เป็นการสร้างแรงกดดันในลักษณะอื่นๆ ให้แก่ผู้สอน ในการหาวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้อัตราการตอบแบบประเมินในระดับที่ดี (Denise and James, n.d.)

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้และการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยในการนำไปใช้ ด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมการประเมินการสอนบางส่วนหรือบางช่องทางยังขาดประสิทธิภาพ อาทิ การสื่อสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมการประเมินการสอนจากอาจารย์ผู้สอนไปยังนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ

ควรดำเนินการอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้ทั้งอาจารย์และนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการประเมินการสอนและประโยชน์ที่จะได้จากข้อมูลการประเมินการสอน และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ควรเพิ่มป้ายประชาสัมพันธ์ในสถานที่ที่นักศึกษาสัญจรและใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น ในส่วน E-mail มหาวิทยาลัยนั้นยังขาดประสิทธิภาพ แม้มหาวิทยาลัยได้จัดสรรพื้นที่ E-mail ให้ทั้งนักศึกษาและอาจารย์แล้วก็ตาม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพควรมีกระบวนการในการกำหนด/บังคับให้นักศึกษาใช้ E-mail เพื่อการติดตามข่าวสารของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก

ด้านปัญหาในกระบวนการประเมินการสอนพบว่า จำนวนผู้สอนที่ต้องประเมินในแต่ละรายวิชามากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน จำนวนวิชาที่ลงทะเบียนเรียน มากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้อย่างครบถ้วน การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินการสอน แต่ล้มเลิกทำการประเมิน และไม่มีเวลาในการเข้าทำการประเมินการสอน เนื่องจากต้องเรียนเต็มเวลา จากลักษณะดังกล่าว เป็นผลจากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยซึ่งในหนึ่งรายวิชามีผู้สอนหลายคน ทำหน้าที่สอนโดยการแบ่งเนื้อหารับผิดชอบ รวมไปถึงรูปแบบการสอนเป็นทีมในรายวิชาประเภทปฏิบัติการ กอปรกับเมื่อนักศึกษามีจำนวนรายวิชาที่ลงทะเบียนมาก ทำให้เกิดความไม่ครบถ้วนในการประเมินการสอน อีกทั้งรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะของไตรภาค ทำให้นักศึกษามุ่งเน้นให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ปัญหาดังกล่าว อาจแก้ไขได้โดยการพัฒนาแบบประเมินและ/หรือระบบประเมินการสอนที่รองรับการประเมินการสอนแบบเป็นทีม โดยให้นักศึกษาสามารถเลือกผู้สอนเป็นกลุ่มแทนการประเมินผู้สอนเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตาม

ผลการประเมินที่ได้จะเป็นผลการประเมินในภาพรวมซึ่งสามารถบ่งชี้ประสิทธิภาพการสอนโดยรวมได้ แต่อาจไม่สามารถใช้ในการตัดสินประสิทธิภาพการสอนเป็นรายบุคคล ได้

ปัญหาด้านจำนวนข้อคำถามในแบบประเมินมีมากเกินไป ทำให้ต้องเสียเวลาในการประเมิน เป็นปัญหาในกระบวนการประเมินการสอนในระดับมาก และคำถามในแบบประเมิน ไม่ชัดเจนยากต่อการทำความเข้าใจ จึงไม่สามารถประเมินได้ง่าย ในการแก้ไข มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้มีการจัดตั้ง “คณะทำงานเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพแบบประเมินการสอน” เพื่อทำหน้าที่ควบคุมคุณภาพและพัฒนาแบบประเมินการสอนให้มีความทันสมัย และเหมาะสมต่อการใช้เพื่อวัดประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ อย่างไรก็ตามควรมีการสอบถามปัญหาการประเมินการสอนเป็นระยะๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงที่ทันสมัย

ด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพกระบวนการประเมินการสอน อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดหาสิ่งไว้เพื่อการเสริมแรงในทางบวก เพื่อเป็นการช่วยสนับสนุนกิจกรรมการประเมินการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินการสอนของนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งสนับสนุนให้มีการกำหนดรางวัลทั้งในระดับภาพรวมและระดับรายวิชา เช่น ของรางวัล หรือคะแนนพิเศษในรายวิชา หรืออาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การได้ทราบผลการเรียนก่อนนักศึกษาคนอื่น เป็นต้น และอาจารย์ควรเน้นย้ำแก่นักศึกษาในชั้นเรียนที่รับผิดชอบว่า การประเมินการสอนเป็นเรื่องสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ควรตรวจสอบสถิติการเข้าทำการประเมินการสอนของนักศึกษาผ่านระบบอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนการกำหนดประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อ บังคับใช้ อาทิ ช้อนการแสดงผลการเรียนรู้/จำกัดการ ลงทะเบียน หากไม่ทำการประเมินการสอน และการ นำผลการประเมินการสอนไปใช้ ในการพิจารณา ความสำเร็จความชอบ/การขึ้นเงินเดือนของอาจารย์ ผู้สอน/ต่อสัญญาจ้าง และการระงับการสอน/กำหนด หลักสูตรอบรมด้านการสอนแก่อาจารย์ที่มีผลการ ประเมินการสอนต่ำ ต้องได้รับการปรับปรุงก่อนการ สอนครั้งต่อไป ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องตาม ประเด็นปัญหาด้านความรู้สึกเบื่อหน่าย/เสียเวลาของ นักศึกษาที่มีต่อการประเมินการสอน เนื่องจากทำ การประเมินแล้ว แต่อาจารย์ไม่มีการปรับปรุงการสอน ที่ดีขึ้น มหาวิทยาลัยจึงควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับมหาวิทยาลัย และดำเนินการควบคุมกัน ไปทั้งในมิติ การจำกัดสิทธิ์ของนักศึกษา และการ กำหนดให้ผลการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการ พิจารณาความดีความชอบของอาจารย์ พร้อมทั้ง กำหนดหลักสูตรในการปรับปรุงประสิทธิภาพการ สอนให้แก่อาจารย์ อย่างไรก็ตาม การกำหนดสิ่งไว้ ในเชิงลบ มีหลายงานวิจัย ระบุว่า อาจส่งผลในด้าน อื่นๆ เช่น ก่อให้เกิดกระบวนการทุจริต เช่น มีการหา สิ่งล่อใจอื่นๆ มาจูงใจนักศึกษาเพื่อให้ได้ผลการ ประเมินการสอนในระดับที่ดี เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ภายหลั การนำแนวทางที่ได้จากผลการวิจัยไปใช้ เพื่อการ สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่ชัดเจนในเชิง ประจักษ์ ควรมีการศึกษผลกระทบทางปฏิบัติในมิติ ต่างๆ ให้ครอบคลุม ซึ่งอาจดำเนินการโดยนำเอา รูปแบบการประเมินโครงการลักษณะต่าง ๆ อาทิ การ ประเมินผลลัพธ์จากโครงการ (Outcomes -Based Evaluation) โมเดลชิป (CIPP model) โมเดลการ ประเมินองค์กรแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC) โมเดลความคุ้มทุน (Breakeven Analysis) หรือ โมเดลต้นทุนและผลประโยชน์ทางสังคม

(Monetary social cost and benefit) เป็นต้น มาใช้ เพื่อบ่งชี้ถึงผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับการสนับสนุนจาก ทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบัน ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะกรรมการวิจัยสถาบันฯ สำหรับการพิจารณาให้ ทุนการวิจัยนี้ และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านใน การให้คำแนะนำในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการพัฒนาระบบงานส่งเสริมประสิทธิภาพ การสอน ฝ่ายวิชาการ. (2542). **คู่มือการ ดำเนินงานตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วย หลักเกณฑ์และ วิธีการประเมินประสิทธิภาพการสอน พ.ศ. 2536**. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). **การสื่อสารกับการ เปลี่ยนแปลงของสังคม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รายงานประเมินภารกิจจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2559). แหล่งที่มา: http://web.sut.ac.th/das/images/stories/PDF/Evaluation/06-1-Edu-Manage_Eva3-54.pdf
- เนตรรุ้ง อยู่เจริญ. (2553). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษาของครูสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน เขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย

- และสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริชัย กาญจนวลี. (2547). **ทฤษฎีการประเมิน** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดเขต แจ่มกระจ่าง และภาณุวัฒน์ สุริยฉัตร. (ม.ป.ท). **แนวทางการพัฒนาการประเมินการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา** [ออนไลน์]. จาก, <http://www.kmutt.ac.th/sd/html/pdf/teacher.pdf>
- สินธร สินจินดาวงศ์ (2553). **การพัฒนารูปแบบการประเมินการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม**. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Abdi, H. (2007). Kendall rank correlation. In Salkind, N.J. *Encyclopedia of Measurement and Statistics*. Thousand Oaks (CA): Sage.
- Berk, R. A. (2012). Top 20 strategies to increase the online response rates of student rating scales. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*. 8(2): 98-107.
- Chantawong, N. (n.d.). **Knowledge management increasing learning ability: A View of Knowledge Management** [online]. Available: http://med.md.kku.ac.th/site_data/mykku_med/701000019/Motivation.doc
- Darling-Hammond, L. (2012). **Creating a comprehensive system for evaluating and supporting effective teaching** [Online]. Available: <https://edpolicy.stanford.edu/sites/default/files/publications/creating-comprehensive-system-evaluating-and-supporting-effective-teaching.pdf>
- Denise, T. and James, R. (n.d.). **Best practices for increasing online teaching evaluation response rates** [Online]. <http://abeweb.org/proceedings/proceedings12/12Ogden.pdf>.
- Dwork, C., Kumar, R., Naor, M. and Sivakumar, D. (2001). Rank aggregation methods for the web. In *Proceedings of the 10th international conference on World Wide Web (WWW '01)* (pp. 613-622). ACM, New York: USA.
- Elena R. M. and Straccia, U. (2003). Web metasearch: rank vs. score based rank aggregation methods. In *Proceedings of the 2003 ACM symposium on Applied computing (SAC '03)* (pp. 841-846). ACM, New York: USA.
- Gezgin B. U. (2011). Potential problems of student evaluation of teaching (set) in off-shore campuses in southeast and east Asia and suggestions. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. 11(2):90-101.
- Leadership Development Program, (2005). **Improving the Process of Course Evaluation: The Online Alternative for Berkeley**. Technical Report
- Michaels, L. (2013). **Online Evaluations: A brief review** [Online]. Available: <http://ace.ucdavis.edu/Media/>

- Default/Files/eval-report-michaels-final.pdf
- OECD. (2009). **Teacher Evaluation: A Conceptual Framework and examples of Country Practices** [On-line]. Available: <http://www.oecd.org/edu/school/44568106.pdf>
- OECD. (2013). **Teachers for the 21st Century Using Evaluation To improve Teaching** [On-line]. Available: <http://www.oecd.org/site/eduistp13/T-S2013-Background-Report.pdf>
- The New School. (n.d.). **Encouraging Students to Fill Out Course Evaluations: Advice from New School Faculty** [On-line]. Available: <http://www.newschool.edu/WorkArea/DownloadAsset.aspx?id=99500>
- Weng, C., Weng, A. and Tsai, K. (2014). Online Teaching Evaluation for Higher Quality Education: Strategies to Increase University Students' Participation. 13(4): 105-114.
- Yamane, T. (1967). **Statistics, An Introductory Analysis** (2nd), New York: Harper and Row